

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки

України

від 26 06 2018 р. № 695

Програма зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов

Пояснювальна записка

Програма зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, рівнів навчальних досягнень, визначених у чинних програмах з іноземних мов для освітніх навчальних закладів України, що відповідають Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (B1 – для рівня стандарт, B2 – для профільного рівня).

Об'єктом контролю є рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності у таких видах мовленнєвої діяльності, як сприймання на слух, зорове сприймання, писемна взаємодія, писемне продукування, зокрема:

- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.

Мовний інвентар (лексика і граматики) не є окремим об'єктом контролю, а перевіряється у комунікативному контексті. Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках нормативного мовлення, прийнятого у країнах, мова яких вивчається, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначених у чинних типових освітніх програмах.

Контроль очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів

(Комунікативна компетентність)

Комунікативні види мовленнєвої Комунікативні уміння	Рівні та дескриптори володіння іноземною мовою на кінець 11-го класу відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання	
	Профільний рівень	Рівень стандарту
	B2	B1

Рецептивні	Сприймання на слух	Розуміє основну думку складних за змістом та структурою висловлень на конкретні та абстрактні теми, зокрема на ті, які відповідають обраному профілю, якщо мовлення нормативне. Стежить за поширеним висловленням і складною аргументацією в дискусії за умови, що тема досить знайома, а напрям дискусії позначено чіткими маркерами. Докладаючи певних зусиль, розуміє більшу частину сказаного іншими людьми, але може мати труднощі у спілкуванні з досвідченими користувачами виучуваної мови, якщо вони жодним чином не модифікують своє мовлення.	Розуміє основний зміст чіткого нормативного мовлення, зокрема короткі розповіді на знайомі теми, що регулярно зустрічаються у школі, на дозвіллі тощо.
	Зорове сприймання	Читає з великою мірою незалежності, пристосовуючи стиль і швидкість читання до різних типів текстів та цілей, вибірково використовуючи відповідні довідкові матеріали. Володіє великим активним словниковим запасом, але може мати певні труднощі щодо розуміння рідко вживаних ідіом.	Читає із задовільним рівнем розуміння прості тексти, в яких викладено факти, що стосуються його/її сфери інтересів.
Продуктивні	Писемна взаємодія	Повідомляє новини та викладає власну думку у письмовій формі, зіставляючи її з думками інших людей.	Пише особисті листи й записки з запитом або наданням простої актуальної інформації, пояснюючи те, що вважає важливим.
	Писемне продукування	Пише чіткі детальні тексти на різні теми в межах своєї сфери інтересів, синтезуючи та оцінюючи інформацію з низки джерел.	Пише прості зв'язні тексти на різноманітні знайомі теми у межах своєї сфери інтересів, об'єднуючи низку окремих коротких елементів у лінійну послідовність.

**Орієнтовні параметри для оцінювання навчально-пізнавальних
досягнень учнів**

Уміння	Рівні	
	Рівень стандарту	Профільний рівень
	B1	B2
Сприймання на слух (Аудіювання)	Обсяг прослуханого (у межах одного звукового фрагменту)	
	до 3-4 хв	до 3-4 хв
Зорове сприймання (Читання)	Обсяг одного тексту у словах (у межах)	
	350-400	400-450
Писемне продукування (Письмо)	Обсяг письмового повідомлення у словах (у межах)	
	150-180	180-200

Рівень B2 передбачає використання мовного інвентаря рівня B1 за рахунок ускладнення лексичних одиниць та граматичних структур та інтеграції вищезазначених тем у комунікативному контексті.

Відбір автентичного текстового матеріалу для рівнів стандарту (B1) та профільного (B2) здійснюється з урахуванням орієнтовного мовного лексичного та граматичного інвентарів, поданих у Додатках до Програми.

Додаток 1
Орієнтовний мовний інвентар – лексика

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані, місце проживання, члени сім'ї, їхній вік, професії та заняття, (інші) родинні зв'язки щоденні справи та обов'язки в сім'ї домашні справи та побут родинні традиції та свята види особистісних стосунків друзі та їхні уподобання друзі по листуванню (листування з друзями) стосунки з товаришами особистість та її якості зовнішність людини риси характеру норми поведінки та спілкування толерантне ставлення до оточуючих +для рівня B2 індивідуальність людини формування особистості взаємодопомога вирішення конфліктів толерантність, гуманність, благодійність ведення домашнього господарства
Помешкання	види помешкань дім, квартира, кімната умеблювання
Одяг	предмети одягу види одягу мода
Покупки	види магазинів відвідування магазинів асортимент товарів покупки ціна гроші

Харчування	назви продуктів харчування назви страв улюблені страви кухонні прилади, посуд сервірування столу приготування їжі способи обробки продуктів харчування заклади громадського харчування меню їжа, напої й закуски особисті пріоритети в харчуванні смаки, уподобання традиції харчування страви, національна кухня України та країн, мова яких вивчається + для рівня В2 здорова та корисна їжа шкідлива їжа та шкідливі звички рецепти страв
Охорона здоров'я	частини тіла людини особиста гігієна стан здоров'я захворювання та їхні симптоми відвідування лікаря лікарські засоби назви медичних закладів
Стиль життя	здоровий спосіб життя режим дня
Відпочинок і дозвілля	вільний час канікули види відпочинку та занять хобі, захоплення розваги + для рівня В2 активний відпочинок

Мистецтво	види та жанри мистецтва вплив мистецтва на естетичний розвиток людини мистецькі фестивалі кіно, театр, живопис, телебачення враження та емоції + для рівня B2 відвідування мистецьких закладів для самоосвіти
Кіно, театр і телебачення	жанри відвідування театру/кінотеатру елементи інтер'єру театру/ кінотеатру характеристика фільму / вистави / телепрограми видатні актори
Живопис	жанри живопису відомі художники та їхні твори опис картини відвідування музею, виставки або галереї + для рівня B2 видатні митці України та країн, мова яких вивчається
Музика	улюблені музичні стилі, музичні жанри музичні інструменти музиканти, композитори, виконавці відвідування концерту
Література	літературні жанри улюблений письменник, поет, книга, літературний герой відвідування бібліотеки, вибір книг для читання характеристика прочитаної книги видатні письменники України та країн, мова яких вивчається
Спорт	види спорту спортивні уподобання спортивні події/змагання спортивні клуби, секції обладнання для спорту/дозвілля враження від матчу/змагань відомі спортсмени + для рівня B2 роль спорту в житті суспільства та особистості здоров'я та спорт
Погода, природа і навколишнє середовище	пори року, погода, природні явища рослинний і тваринний світ дикі та свійські тварини

	домашні улюбленці навколишнє середовище охорона довкілля національні парки та заповідники/заказники України, їх охорона еко-туризм + для рівня B2 природні катаклізми, їхні види та наслідки вплив погоди на здоров'я та настрої
Подорож	види транспорту підготовка до подорожі проїзні документи поїздка на канікулах подорож Україною та країнами мови, що вивчається + для рівня B2 види туризму
Засоби масової інформації	преса, періодичні видання радіо, телебачення, улюблена радіо- чи телепередача Інтернет, спілкування у мережі Інтернет
Молодь та молодіжна культура	молодіжні організації молодіжний рух в Україні та у світі течії молодіжної культури життя і проблеми молоді
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники винаходи технології сучасні пристрої в житті і побуті комп'ютерне обладнання сучасні засоби комунікації та інформації вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля + для рівня B2 галузі науки розвиток науки і техніки в Україні та за кордоном обладнання та персонал
Рідне місто/село	місцезнаходження основні історичні та культурні відомості

Україна	географічне положення, клімат України населення та національності адміністративний та політичний устрій суспільно-політичне життя в країні природні ресурси державні свята великі міста визначні місця й історичні пам'ятки Київ, визначні місця, пам'ятки історії та культури Києва
Україна у світі	міжнародне співробітництво міжнародні організації: ЄС, ООН, Рада Європи + для рівня B2 законодавчі акти право благодійна діяльність
Країни, мови яких вивчаються	географічне положення та клімат природні ресурси населення національності адміністративний та політичний устрій столиці, визначні місця великі міста основні пам'ятки історії та культури державні свята
Свята і традиції	назви свят в Україні та у країнах, мова яких вивчається вітання день народження місце, дата, час проведення свята/ події святкове меню святкування в кафе + для рівня B2 календар свят в Україні та у країнах, мова яких вивчається традиції святкування

Шкільне життя та освіта	шкільне приладдя шкільні меблі, класна кімната назви навчальних кімнат та шкільного обладнання навчальні предмети улюблені навчальні предмети розклад уроків урок іноземної мови види діяльності на уроках робочий день шкільні події позакласні заходи шкільні свята та традиції школи в Україні та за кордоном, типи шкіл правила поведінки освіта в Україні та за кордоном, заклади освіти міжнародні освітні програми випускні іспити + для рівня B2 перспектива на майбутнє навчання
Робота і професія	характеристика професій сучасні професії престижні професії в Україні та за кордоном плани на майбутнє нахили і здібності вибір професії професійні якості та уміння пошук роботи + для рівня B2 профорієнтація

Додаток 2
Мовний інвентар – граматики (англійська мова)
Рівень В1

Категорія	Структура
Adjective	comparative and superlative forms of regular and irregular adjectives structures with as ... as, so ... as rather, almost, quite adjectives formed with suffixes/prefixes (overview) compound adjectives present/past participles as adjectives
Adverb	frequency and movement place (here/there) chronological sequence (first, next, etc.) time markers for past, present and future (yesterday, tomorrow, today, now) Present Perfect + yet/already manner (slowly, well, etc.) comparative and superlative forms just, ever for time basic quantifiers (a lot, a little, very, too, rather, etc.) common linking words for chronological sequence advanced adverbials of time: beforehand, afterwards
Clause	'have' in the present tense 'be' in the present tense agreement between nouns and verb 'be' wh-questions yes/no questions pro-clause with so, not (I think so. I hope not.) when for linking two clauses who, which, that in relative clause; to/in order to + verb if + Present Simple defining vs. non-defining relative clauses relative pronouns first, second and third conditional reported speech with temporal shift reported statements, commands, requests, yes/no questions, wh-questions reporting verbs + that + complement clause
Conjunction	'and' to link nouns and noun phrases basic 'but' to link clauses and sentences basic connectors 'but/and/or' 'because' for causes and reasons basic connectors (but, because) so and then for results and consequences

	neither ... nor, either ... or if, when, as soon as, till, until, etc.+ present simple with future reference
Determiner	'this is' for an introduction 'a/an' with single countable nouns 'a/an' with jobs possessive adjectives 'my, your, his, her, its, our, their' 'how' questions for time, measurement, size and quantity 'this'/'these' and 'that'/'those' as determiners 'the' for specific examples and back reference 'the' for uniqueness, public buildings, geographical names, other proper names 'some' and 'any' in questions and negative statements these and those as determiners relating to people or objects basic quantifiers: some, any, no, a lot of/lots of, much, many (with countable and uncountable nouns) zero quantifier with plural countable nouns and uncountable nouns enough and too for sufficiency and insufficiency a little, much for quantities with mass (uncountable) nouns overview of all quantifiers with countable/uncountable nouns
Modality	'can' for ability 'would like to' + infinitive should/shouldn't for advice or suggestions mustn't for prohibition may I/we..? for formal and polite requests and permission have to for present and near future obligation had to for past obligation may, must, can/could, would/wouldn't (like) for intention and desire must/mustn't, need/needn't for (absence of) obligation should/shouldn't for advice or suggestions be allowed to for permission will, might, shall, should, let, could for various purposes modals + passive 'may/might' for likelihood ought to for giving advice use(d) to/would + infinitive for past routines and habits
Noun	regular nouns – singular and plural irregular nouns – plural ' s' for possession regular/irregular nouns - plural possession proper and common nouns
Phrase	'be' + adjective (size, colour, emotional state)

	'be' + adjective 'it' + 'be' verbs taking 'to' + infinitive verbs taking verb + ing
Preposition	basic prepositions of place and movement basic prepositions of place and direction basic prepositions of time (in, on, at, from... to..., by, during) 'of' for a part or aspect 'with/without' for (lack of) possession and attribution with by + agent prepositions in time phrases (before, after, for, since) prepositions in time phrases, e.g. 'during', 'for', 'since', 'throughout', 'till', 'until', 'as soon as', 'if', 'when', 'by'
Pronoun	personal pronouns 'I, you, he, she, it, we, they' wh-questions object personal pronoun object pronouns (me, him, her) as indirect objects possessive pronouns as complement: mine, yours, his, hers, ours, theirs reflexive pronouns for emphasis (myself, ourselves, etc.) reflexive pronouns as object/complement indefinite compound pronouns some / any + thing / one / where / body negative pronouns
Verb	Imperatives negative imperatives 'have got' in the present tense there is(n't)/are(n't) tag responses (short answers to present simple yes/no questions) was/were with complement verb + ing to + verb question tags (positive/negative, all tenses) prepositional vs. phrasal verbs (seperable/inseperable) Present Simple for opinions, likes and dislikes Present Simple for daily routines, facts and states Present Continuous for time of speaking Present Continuous, Future Simple for plans and intentions future with be going to Future Continuous regular/irregular Past Simple for finished actions Present Perfect with present reference Present Perfect for personal experiences in the past Past Simple vs. Past Continuous

	Past Perfect Past Perfect Continuous active and passive (all tenses)

Рівень B2

Категорія	Структура
Clause	I wish..., if only would rather..., had better... Do you mind if...? I don't mind so ... that for results and consequences
Preposition	prepositions of reason and purpose: due to, owing to, because
Verb	Future Perfect